

WETENSWAARDIGHEDEN

EEN SIGARETTEN-PRAATJE

HET VALT NIET TE ONTKENNEN, DAT de sigaret een belangrijke rol speelt in de moderne samenleving. Zij wordt gevonden in de paleizen der koningen en in de woningen der nederigen, in de deftige huizinge van den aristocraat en in de opdringerig-fraaie villa van den parvenu; zij past bij het wel-verzorgde interieur van den gezeten burger, schijnt ook niet te misstaan in het huis eens armoedzaaiers.

Zij is een graag geziene gast bij plechtige feestmalen, niet minder bij laag-bij-de-grondsche bacchanalen; zij neemt deel aan de gewichtigste conferenties; bij den aromatischen geur van haar rook, worden ver-strek-kende besluiten genomen, belangrijke contracten ge-teekend, of ook — bij een pot bier in een achteraf kroegje van de groote stad — een boos stuk door schooiers beraamd.

De geleerde schaamt zich niet haar in den mond te nemen, de diplomaat, de koopman, de arbeider, en wie niet al, genieten haar, zoowel bij hun werk als bij den gezelligen huiselijken haard.

Was de sigaret reeds sinds jaren het genotmiddel bij uitnemendheid der rookers in landen als Engeland, Frankrijk of in Oost-Europa, ook in andere streken begint zij steeds meer haar grooteren en meer solieden broer — de sigaar — te verdringen. Zoo ook in Nederland. Voelen onze ouderen over het algemeen nog niet zoo heel veel voor de luchtige sigaret en geven zij nog de voorkeur aan pijp of sigaar, het meerendeel der jongeren rookt sigaretten en wel in die mate, dat in één jaar — schrik niet lezer! — twee en een half milliard van die dingetjes in ons land tot asch vergaan. De totale lengte van deze jaarlijksche consumptie bedraagt ruim viermaal den omtrek der aarde.

Gemiddeld rookt dus de Nederlander een kleine 400 sigaretten per jaar. Haast ongelooflijk, wanneer men bedenkt, dat vrouwen zeer weinig, kinderen beneden 12 jaar over het algemeen in het geheel niet rooken, terwijl vele mannen de voorkeur geven aan pijp of sigaren (een milliard per jaar!), en ook nog vele mannen niet-rookers zijn. Begrijpelijk, wanneer men in aanmerking neemt, dat er van die heertjes zijn, die een twintig sigaretten per dag volstrekt niet te veel vinden! De-zulken rooken in een jaar tijds voor een waarde van honderd à tweehonderd gulden sigaretten, en dragen krachtdadig bij tot het kapitaal van een vijftig miljoen gulden, (de sigaret gemiddeld op twee cent gerekend,) dat heel Nederland jaarlijks aan sigarettentabak opstookt.

Verpakking en benaming van de meeste — zoo niet alle sigaretten, hier in Nederland, wekken den indruk, dat men te doen heeft met „echte“ geïmporteerde Egyptische, Turksche of wel Engelsche sigaretten. Lang niet altijd is dit het geval; gedwongen door het hooge invoerrecht op sigaretten hebben vele buitenlandsche fabrieken in ons land filialen opgericht, terwijl ook vele van die schijnbaar uitheemsche sigaretten in geheel Nederlandsche industrieën vervaardigd worden.

Onlangs had ik gelegenheid een sigarettensfabriek te bezichtigen en vond het geziene zoo interessant, dat ik er hier nog een en ander van wil vertellen.

In groote balen opgestapeld ligt de tabak — nog in bladvorm — uit diverse landen, als Turkije, Indië, Mexico hier heen gevoerd, bijeen. De tabaksblaren zijn stijf opeen geperst en moeten stuk voor stuk losgemaakt en eventueel van de stelen ontdaan worden, alvorens ze worden bevochtigd om daarna in snijmachines tot fijne strookjes te worden gesneden.

Nadat nu de tabak gemengd is en gedroogd, wordt ze toegevoerd aan de sigarettensmachine, een vrij ge-compliceerd, doch buitengewoon interessant mechanisme. Eén zoo'n moderne sigarettensmachine maakt een 200.000 sigaretten per dag en het is inderdaad een verrassend schouwspel, wanneer men voor het eerst zoo'n werktuig in functie ziet, dat zonder verpozen per seconde een aantal, keurig gewikkelde, bedrukte en van mondstukken voorzien sigaretten aflevert.

De machine maakt eigenlijk een sigaret zonder eind, welke — indien niet een mes was aangebracht, dat met snelle en regelmatige opvolging een stuk ter lengte van een gewone sigaret afsnijdt — per dag zou aangroeiën met een lengte van circa 16 K.M. De smalle papierstrook, waarin de tabak wordt gewikkeld, loopt automatisch af van een rol; ze wordt met een of meer merken bedrukt, en met een papierstrook beplakt, die later het mondstuk zal vormen. Deze laatste strookjes worden door de machine afgeknipt van een lange strook, die eveneens automatisch van een rol wordt afgewikkeld. Is het papier zoover vooruit bewerkt, dan wordt de strook eenigszins gootvormig gebogen en aan deze horizontaal voortbewegende papieren goot wordt de sigarettentabak toegevoerd, die door een ronddraaiend band zonder eind wordt aangebracht. Het papier, waarin de tabak is opgevangen, wordt vervolgens aan den rand gegomd, verder omgevouwen, en eindelijk geheel dichtgeslagen, zoodat zich nu een sigaret zonder eind vormt, waarop zich merken en mondstukken op geregelde afstanden bevinden.

De afgesneden sigaretten worden verzameld en gesorteerd en in de daarvoor bestemde doozen verpakt, keurig netjes naast elkaar met de merken naar boven. Ten slotte worden de doozen nog beplakt met het bekende belastingstrookje, een complicatie, die — gezien het groote aantal doozen, dat per dag verwerkt wordt — werkelijk van eenige beteekenis is.

Ook voor het verpakken der sigaretten worden tegenwoordig wel machines gebruikt; de sigaretten worden uit een magazijn bij geregelde aantallen bijv. bij tien stuks tegelijk aan de machine toegevoerd, die ze in papier wikkelt en in doozen verpakt. Deze machines zijn niet in staat, de sigaretten alle netjes naast elkaar met het merk naar boven in doozen te leggen, zoodat de fijnere soorten tot op heden met de hand verpakt worden. Dit laatste geschiedt meest door meisjes.

PANTODAPUS

TER BEVORDERING VAN BIJBELKENNIS

Doorgraven.

Mt. 6 : 19. Vergadert u geen schatten op de aarde, waar de dieven doorgraven en stelen.

HET WOORD „DOORGRAVEN,” DAT DE HEERE JEZUS hier bezigt, is zeer teekenachtig gebruikt. In letterlijken zin toch was het in het Oosten de gewoonte der dieven, om, wanneer zij in een huis wilden inbreken, een gat in den muur te graven, en daardoor naar binnen te gaan. Dit kon heel gemakkelijk, omdat men in vele gevallen voor het optrekken der muren leembrokken gebruikte, die alleen in de zon gedroogd waren. Hadden die blokken eenigen tijd in den muur gezeten, dan was het, vooral in het natte jaargetijde, heel gemakkelijk, daar een gat door te maken; het kon met de hand geschieden.